

Sisällys

ESIPUHE	9
LUKU 1 MOTIVAATIO	13
Tunnista motivaatiotekijät.....	16
Mieti, ketä autat.....	18
Sen pituinen se.....	19
Olipa kerran.....	22
Mukavuusalueella.....	26
Minä, kirjoittaja.....	31
LUKU 2 INSPIRAATIO	33
Tiukat raamit.....	36
Marinoidu itseäsi hyvillä teksteillä.....	38
Sekoitetuna ja ravistettuna.....	40
Irrrottele listoilla.....	47
Ota muisti avuksi.....	51
Järjestä illalliskutsut.....	57
Aistit käyttöön.....	59
Tylsisty.....	60
LUKU 3 TAUSTATYÖ	63
Tekstien takana.....	66
Keksi viisi lähdettä.....	69
Harjoittele haastattelemista.....	71
Kontaktit käyttöön.....	73
Aina kannattaa kysyä.....	76
Lihaa luiden ympärille.....	78
LUKU 4 LUKIJA	81
Kirjoita perinne.....	84
Minä, lukija.....	87
Määrittele tekstisi Call-To-Action.....	92

LUKU 5 ALOITTAMINEN	97
Aloita ihan mistä tahansa	100
5 + 10 minuuttia	103
Sana on tarinan alku	108
Vaihda näkökulmia ja valita	111
Löydä rytmisi	114
Postikortti päivässä	119
Maanittele itseäsi eteenpäin	120
Pakota itsesi aloittamaan	122
Ole itsellesi armollinen	123
 LUKU 6 RAAKA TYÖ	 125
Täydellinen kirjoituspäivä	128
Intervallitreenit	131
Tee itsellesi rutiini	140
Tekstilajit haltuun	148
Haarukoi kiinnostavin	150
Kirjoittajan Excel	154
Kirjoittajan kanban	156
Palkintojen voimalla	159
 LUKU 7 OMA ÄÄNI	 161
Päästä itsesi valloilleen	164
Rapsuta maneerisi näkyviin	166
Huolimaton päiväkirja à la Anna-Leena Härkönen	168
Esikuvat avuksi	171
Matkiminen sallittu	172
Raikkaasti ja tarkasti	175
 LUKU 8 USKALLUS	 181
Kirjoita pelkosi auki	184
Kohti uskallusta	186
Mene lähelle	187
Hetkestä kiinni	189
Kirjoittajan nelikenttä	190

LUKU 9 USKOTTAVUUS	193
Kampaa uskottavuus esiin	196
Tunnista universaalit	198
Timanttinen ydinviesti	199
Katso, kuuntele, tunne	205
Kolme muistoa tuoksuina	208
Vaikuta ja vakuuta	211
Mitä tekisit kananmunalla?	214
Näytä, älä kerro	217
Näin viestit omasta työstäsi	218
 LUKU 10 BLOKKI JA FLOW	 221
Seitsemän virkkeen sapluuna	224
Viikkoretro	228
Kokoa ensiapupaketti	233
Klassikkoharjoitus: aamusivut	236
Mitä Tunna tekisi?	240
Ratkaise ongelma	241
 LUKU 11 PALAUTE	 243
Lisää hyväpuhetta	246
Harjoittele pyytämään palautetta	247
Anna palautetta itsellesi	253
Minä ja palaute	256
 LUKU 12 ETEENPÄIN	 261
Kirjoitusohjeet laiturinnokkaan	264
Kirjoittajan kompetenssit	271
Käännä kateus voitoksi	275
Hyvä minä!	277
Viisivuotissuunnitelma	280
 LÄHTEET	 282

Tämän teoksen kirjoittamista tukivat
Uuden Suomettaren Säätiö,
Helsingin Seudun Journalistit ja
Taiteen edistämiskeskus.
Monet kiitokset!

Esipuhe

Oletko kokeillut, pystytkö koskettamaan kielellä omaa nenääsi? Joillakin on sellainen taito.

Nenän koskettamisessa ja kirjoittamisessa on yksi vissi ero. Kaikki eivät tule ikinä saamaan kieltä nenäänsä, vaikka miten yrittäisivät. Sen sijaan jokainen meistä voi oppia kirjoittamaan.

Paremmaksi kirjoittajaksi voi oppia kuka tahansa, jos harjoittelee paljon. Kirjoittamista ei saa kietoa mystiseen, ullakonhajuiseen verhoon tai ajatella sen olevan taito, joka kuuluu vain erityisen luoville yksilöille. Ehei. Vain harjoittelemalla kirjoittaja voi kehittyä. Se on lohdullinen tieto. Oikotietä ei ole.

Tämä tehtäväkirja on tarkoitettu kaikille meille, jotka haluamme treenata kirjoittamisessa vaadittavia taitoja. Tausta-ajatuksia avaamme tietokirjassa *Kynä – Kaikki tärkeä kirjoittamisesta*, jossa käsittelemme kirjoittamista kahdentoista eri vaiheen kautta. Kuljemme inspiraatiosta palautteeseen ja taustaselvityksistä raakaan kirjoitustyöhön.

Treenejä helpottaa se, että kirjoittamisen voi pilkkoa osiin, ja joista osaa voi harjoitella erikseen. Jaottelimme tämän kirjan tehtävät kahdentoista eri vaiheen mukaan. Kuinka herätellä motivaatiota? Mistä ihmeestä se inspiraatio löytyy? Miten löydän oman tyylini? Mitä tehdä, kun blokki yllättää? Voit hyppiä osiosta toiseen tai tehdä tehtäviä järjestyksessä. Sinä päätät, mikä on sinulle tärkeintä.

Älä yritä tehdä kaikkia tehtäviä kerralla vaan etene pienin askelin, niin pääset varmemmin perille. Sitä paitsi matkan varrella innostus kasvaa. Kun onnistut yhdessä jutussa, tekee mieli jatkaa seuraavaan. Teksti etenee! Se valmistuu! Sitä kommentoidaan!

Meitä kirjoittajia on paljon, ja jaamme kaikki saman riemun onnistuneen tekstin äärellä. Harjoitellaan yhdessä!

Helsingissä ja Ísafjörðurissa 1.8.2020

Mirjami Haimelin ja Satu Rämö

"Sisäinen motivaationi kumpuaa siitä,
että olen kiinnostunut ja utelias.
Haluan selvittää, penkoa ja kaivaa.
Olen kriittinen. Jos kaikki asiat
olisivat minulle 'ihan sama', minulla
ei olisi mitään sanottavaa. Silloin
kirjoittaminen olisi yhtä tuskaa."

Toimittaja Annukka Oksanen

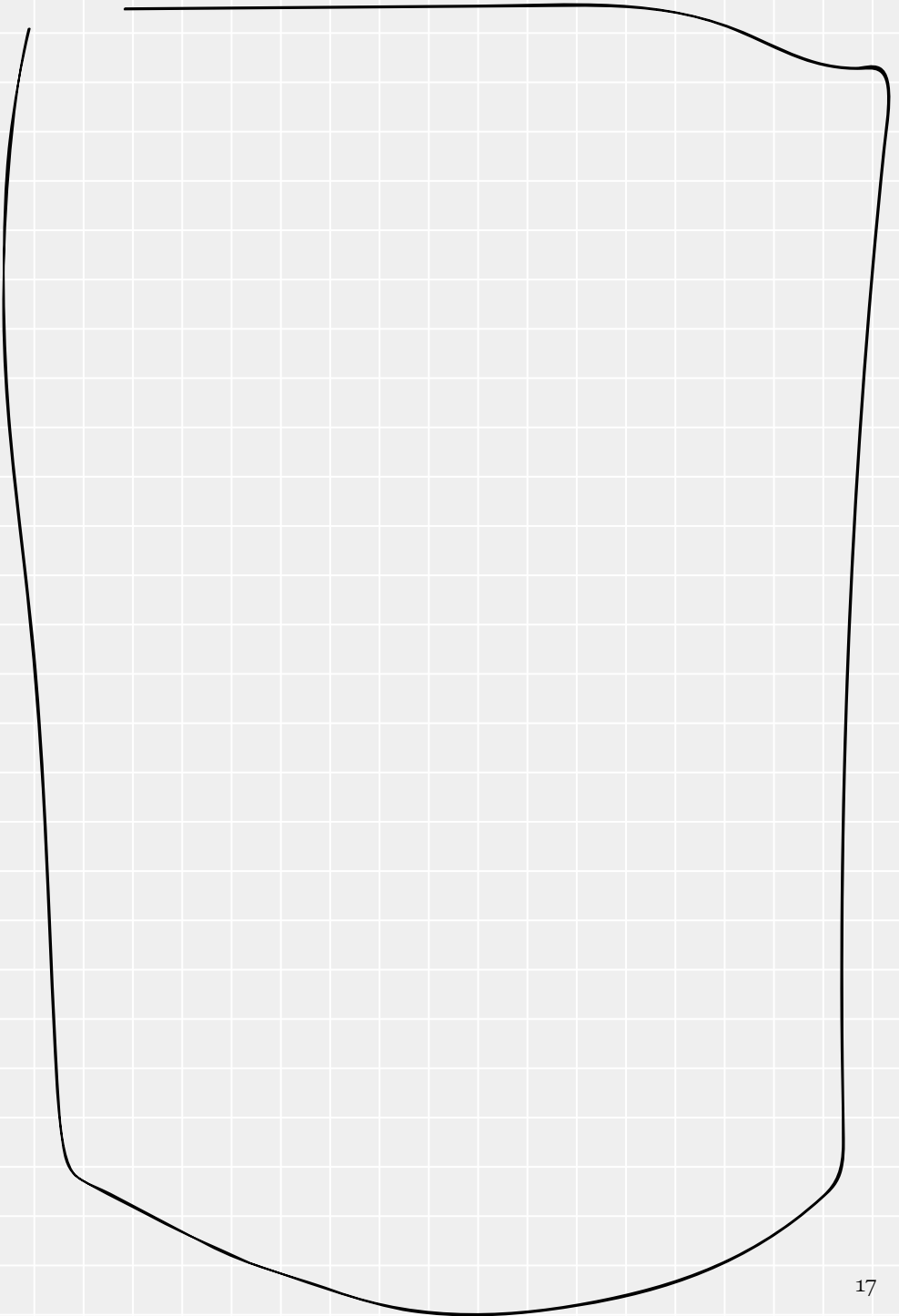
Motivaatio on moottorimme! Se saa meidät tarttumaan toimeen ja tekemään asiat loppuun asti. Mieti, mikä sinua motivoi kirjoittamaan. Ulkoisia motivaattoreita ovat esimerkiksi toimeentulo tai lähenevä deadline. Sisäisiä motivaatiotekijöitä ovat esimerkiksi omien näkemysten esille tuominen, itsetutkiskelu, tiedon jakaminen tai oman ajattelun kehittäminen. Kun ymmärrät omat motivaation lähteesi, on kirjoittaminen helpompaa vaikeallakin hetkellä.

Tunnista motivaatiotekijät

Mieti jotakin tekstiä, jonka parissa olet viimeksi työskennellyt. Se voi olla sähköposti, romaanin käsikirjoitus tai vaikka kauppalista. Pohdi, mikä seuraavista motivaatiotekijöistä vaikutti vahvimpana tuon tekstin kirjoittamiseen ja analysoi sitä alla listattujen apukysymysten avulla. Kirjoittamista motivoi usein moni eri asia, eli voit valita myös useita eri motivaatiotekijöitä.

- **Salapoliisi.** Oletko luonteeltasi salapoliisi, joka haluaa selvittää asioita ja kertoa niistä muille? Ajaako sinua eteenpäin ennen kaikkea uteliaisuus ja tiedonjano?
- **Filosofi.** Haluatko analysoida omia ajatuksiasi? Onko sinulla taipumusta monipuoliseen ja syvälliseen pohdiskeluun?
- **Ongelmanratkaisija.** Onko sinusta mukavaa esitellä ongelma ja siihen ratkaisu? Onko lähestymistapasi käytännönläheinen?
- **Hyväntekijä.** Haluatko auttaa tekstisi avulla muita? Keitä? Uskotko, että sinulla on jotain sellaista annettavaa, mikä voi auttaa toisia eteenpäin?
- **Idealisti.** Onko sinulla missio, jota haluat edistää kirjoittamalla? Tähtäätkö monilla tekemisilläsi lopulta yhteen ja samaan päämäärään?
- **Brändipirkko.** Haluatko vakuuttaa muut omasta osaamisestasi? Koetko onnistuvasi silloin, kun saat myytyä jonkin ajatuksesi tai tarinasi muille?
- **Tarinankertoja.** Onko sinulla tarina, joka vaatii tulla kerrotuksi? Haluatko ennen kaikkea rakentaa teksteihisi kaaria ja kiinnostavia henkilöhahmoja?

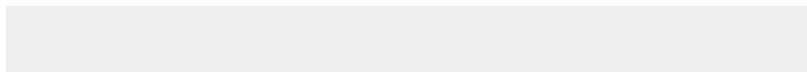
Apukysymykset: Miksi aloit kirjoittaa? Miksi juuri sinä innostuit juuri tästä aiheesta? Onko juuri näiden syiden vuoksi motivoituminen sinulle tyypillistä? Miksi? Miten motivaatiosi näkyy lopullisessa tekstissä? Jos valitsit useita motivaatiotekijöitä, miten ne täydentävät toisiaan?

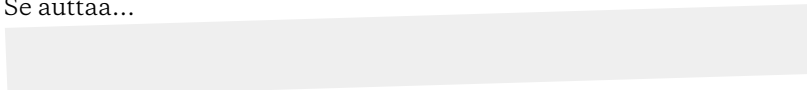
Mieti, ketä autat

Onko motivaatiosi kadoksissa? Mieti, ketä tekstilläsi autat. Se, että koet tekstisi merkitykselliseksi, motivoi jatkamaan.

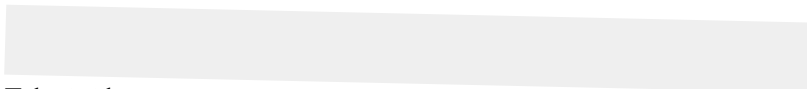
Tekstini kertoo...

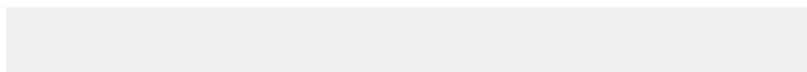
Se auttaa...

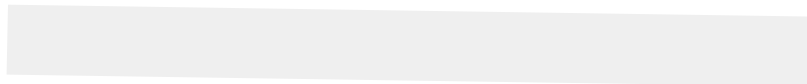
Miten...

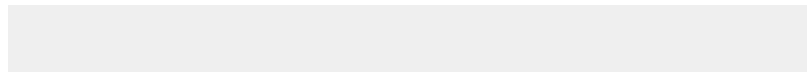
Tekstini kertoo...

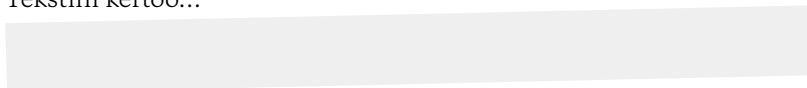
Se auttaa...

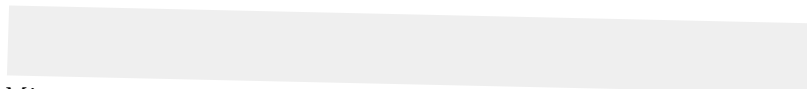
Miten...

Tekstini kertoo...

Se auttaa...

Miten...

